

GHIDUL ACORDULUI DE LIBER SCHIMB APROFUNDAT ȘI CUPRINZĂTOR

DINTRE REPUBLICA MOLDOVA ȘI UNIUNEA EUROPEANĂ

EU4Business

Această publicație este lansată în cadrul Proiectului finanțat de Uniunea Europeană “Vizibilitate și comunicare pentru acțiunile referitoare la implementarea Acordului de Asociere/Zona de Liber Schimb Aprofundat și Cuprinzător (AA/DCFTA) în cadrul programelor de asistență finanțate de Uniunea Europeană” **EuropeAid/137988/DH/SER/MD.**

CUPRINS

Cuvânt de deschidere 02

Introducere 03

1 Noi oportunități de export în contextul liberalizării comerțului cu UE 06

2 Expansiunea exporturilor odată cu eliminarea barierei tehnice în calea comerțului 10

3 Deschiderea perspectivelor de export în contextul respectării măsurilor sanitare și fitosanitare 12

4 Facilitarea comerțului prin îmbunătățirea administrării vamale 14

5 Oportunități de dezvoltare ce țin de noile reguli de origine 16

6 Dezvoltarea sectorului serviciilor și atragerea investițiilor 17

7 Reformarea sistemului de achiziții publice și optimizarea accesului 20

8 Valorificarea drepturilor de proprietate intelectuală 23

9 Asigurarea unui mediu concurențial sănătos 25

10 Modernizarea și eficientizarea sectorului energetic 27

11 Asigurarea creșterii comerțului concomitent cu o dezvoltare durabilă 29

12 Posibilitatea aplicării protecției comerciale 30

13 Informație utilă: cum exportăm? 31

CUVÂNT DE DESCHIDERE

Această publicație este produsă în cadrul Proiectului finanțat de Uniunea Europeană “Vizibilitate și comunicare pentru acțiunile referitoare la implementarea Acordului de Asociere/Zona de Liber Schimb Aprofundat și Cuprinzător (AA/DCFTA) în cadrul programelor de asistență finanțate de Uniunea Europeană”.

Principalele obiective ale proiectului se referă la proiectarea și implementarea unui program de sensibilizare a opiniei publice cu scopul promovării beneficiilor AA/DCFTA, inclusiv diseminarea informațiilor specifice și utile, ce vizează necesitățile agenților economici din toate domeniile de referință ale Acordului de Liber Schimb Aprofundat și Cuprinzător (DCFTA) dintre Uniunea Europeană și Republica Moldova. Scopul final este de a sprijini participarea mediului de afaceri la implementarea integrală a acordului.

În cadrul acestui proiect au fost realizate un șir de materiale de informare adresate mediului de afaceri, companiilor și exportatorilor mari, dar și întreprinderilor mici și mijlocii, referitoare la cerințele pieței Uniunii Europene, pașii de urmat și asistența disponibilă pentru agenții economici din Republica Moldova, pentru a profita la maximum de oportunitățile oferite de către Acordul de Liber Schimb Aprofundat și Cuprinzător (DCFTA).

Această publicație face parte din seria de materiale elaborate în cadrul proiectului și are ca scop furnizarea informațiilor de bază și aplicate pentru a ajuta agenții economici să înțeleagă mai bine care sunt principalele intervenții, rezultate și oportunități ale Acordului de Liber Schimb Aprofundat și Cuprinzător (DCFTA).

Mai multe informații pot fi consultate pe site-ul www.EU4Business.eu/Moldova. Conținutul acestui material este responsabilitatea exclusivă a autorilor și nu poate fi atribuit Uniunii Europene.

INTRODUCERE

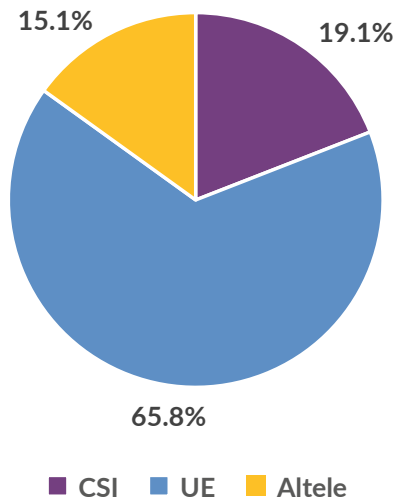
Începând din iulie 2016, a intrat în vigoare Acordul de Asociere cu UE și, în particular, componenta sa economică, Zona de Liber Schimb Aprofundat și Cuprinzător/ Deep and Comprehensive Free Trade Area (în continuare DCFTA) a reușit să consolideze tendințe pozitive în exporturile pe piața europeană. Dar potențialul acestuia este cu mult mai mare și urmărește modernizarea economiei naționale conform standardelor, normelor și bunelor practici europene.

Astfel, structura și prevederile Acordului DCFTA acoperă cele mai importante aspecte ale funcționării economiei moldovenești. Acordul antrenează țara într-un proces amplu de reforme interne, inspirate din cele mai bune practici europene și sprijinite cu asistență tehnică și financiară din partea UE și a statelor europene. Transpunerea corectă și efectivă a normelor și standardelor europene permite crearea unei piețe interne liberalizate și competitive pentru mediul de afaceri autohton și, totodată, atractivă pentru investiții străine.

De altfel, pe lângă deschiderea largă a pieței europene pentru bunurile și serviciile produse în Moldova, se propune și modernizarea economiei acasă. Atingerea acestui obiectiv prevede o conformare cu UE la nivelul reglementărilor tehnice, a metrologiei, acreditării și evaluării conformității produselor, a standardelor tehnice, siguranței calității și a supravegherii pieței etc. Pentru aceasta, este esențială supremația legii, reformarea instituțiilor publice și sporirea transparenței și eficacității întregului sector public.

Cele mai rapide și palpabile transformări rezultate din Acordul DCFTA țin de sectorul exporturilor. Eliminarea tarifelor la export a resuscitat comerțul bilateral între UE și Moldova, în momentul în care Federația Rusă a restricționat accesul pe piața sa. La 4 ani de la semnarea Acordului, circa 65,9% din totul exporturilor moldovenești din 2017 au ajuns în Europa. Creșterea

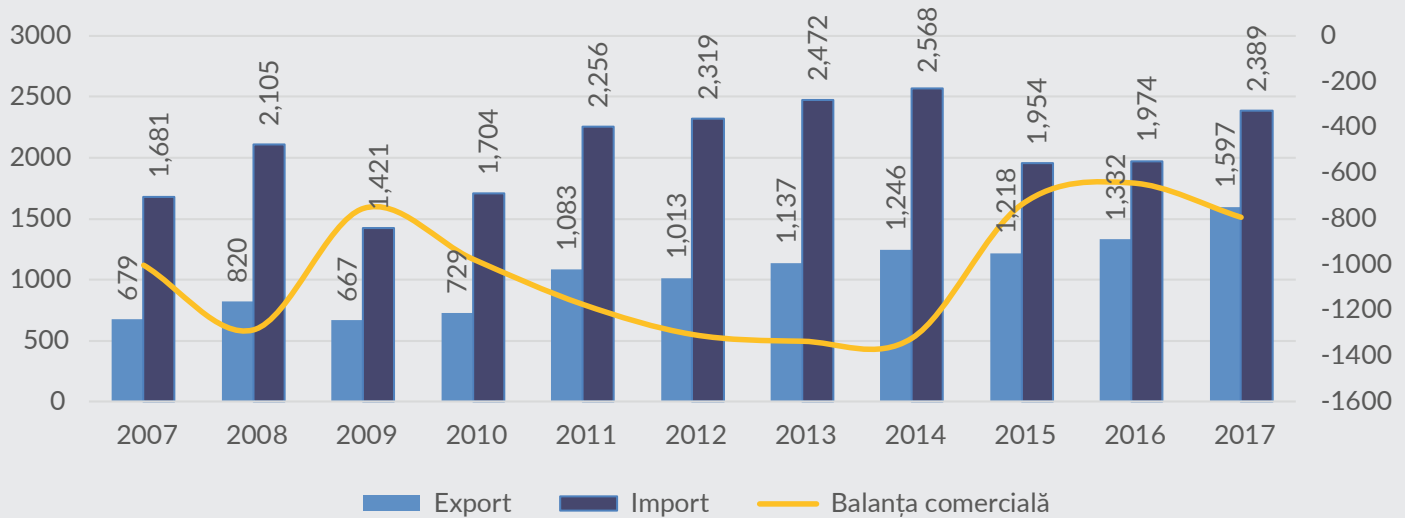
Structura exporturilor după destinație, 2017

exporturilor spre UE a contribuit la generarea a 1,5 miliarde USD venituri pentru economia țării, de către peste 1300 de companii exportatoare. Aceasta a adus cu sine mobilizarea producției locale (bunuri manufacturate, textile, echipament tehnic, produse agroalimentare etc.). Ca urmare, s-a redus deficitul comercial în relațiile comerciale cu UE cu circa 40% în 2017, comparativ cu anul 2014, când acesta atingea cifra de 1,3 miliarde USD.

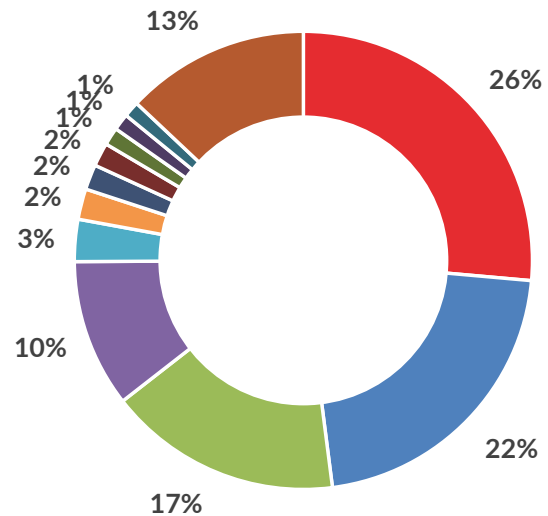
Integrarea pe piața europeană a însemnat noi piețe de desfacere pentru producătorii și exportatorii moldoveni - România, Germania, Italia, Polonia etc. Astfel, comerțul exterior a devenit mai divers și sigur pentru producătorii moldoveni. În mod practic, companiile moldovenești au posibilitatea să evite piețele imprevizibile, unde se aplică restricții comerciale motivate politic, precum este Federația Rusă.

Evoluția și fluxurile comerciale între RM și UE, mil USD

Structura exporturilor RM în UE în anul 2017, %

- Produse ale regnului vegetal
- Mașini și aparate
- Materiale textile și articole
- Produse alimentare și băuturi
- Grăsimi și uleiuri de origine animală sau vegetală
- Articole din piatră, ipsos, ciment, sticlă
- Încălțăminte, obiecte de acoperit capul, umbrele
- Metale comune și articole
- Vehicule, aeronave, vase
- Piei brute, piei tăbăcite, produse din acestea
- Instrumente și aparate optice
- Alte produse

Cum a beneficiat economia Moldovei din comerțul cu UE după trei ani de la aplicarea Acordului de Asociere?

- 1** Sporirea comerțului bilateral: 3,9 miliarde USD și 65,9% din totalul exporturilor în 2017, față de 3,8 miliarde USD și 53,3% în 2013;
 - 2** Consolidarea destinațiilor europene a exporturilor moldovenești: top 5 parteneri comerciali în 2017 a cuprins 4 țări europene (România, Germania, Italia și Marea Britanie) și Rusia;
 - 3** Stimularea activității de export: numărul companiilor exportatoare în UE s-a mărit până la 1360 în 2016 de la 1093 în 2014;
 - 4** Integrarea în lanțuri de producție la nivel european: materia primă importată din UE se transformă în bunuri exportate în UE (industria mașinilor, textile etc.);
 - 5** Multiplicarea produselor exportate în UE: numărul pozițiilor tarifare a produselor exportate în UE a ajuns până la 2102 în 2016 de la 1756 în 2014;
 - 6** Sporirea volumului de producție în sectorul agricol: exportul de produse agroalimentare (fructe, legume, cereale etc.) a crescut cu circa 47% în 2017 față de 2014;
-

NOI OPORTUNITĂȚI DE EXPORT ÎN CONTEXTUL LIBERALIZĂRII COMERȚULUI CU UE

Liberalizarea tarifelor este principalul punct de pornire pentru crearea unei zone de liber schimb. Odată cu începutul aplicării provizorii a DCFTA din 1 septembrie 2014, UE a liberalizat importurile din Republica Moldova pentru majoritatea bunurilor, cu un număr limitat de excepții la produsele agricole. Pentru Republica Moldova, liberalizarea trebuie să treacă prin mai multe etape de tranziție. În cele din urmă, Republica Moldova și UE vor elimina taxele pentru 99,2% și, respectiv, 99,9% (în valoare comercială) din importurile bilaterale.

Produse industriale.

Este prevăzută o liberalizare asimetrică a comerțului pentru mărfurile industriale, unde UE va elimina imediat și în totalitate taxele vamale de import la produsele industriale moldovenești, iar Republica Moldova își va deschide piețele sale pentru mai multe produse doar după o perioadă de tranziție de 3-5 ani. Republica Moldova va

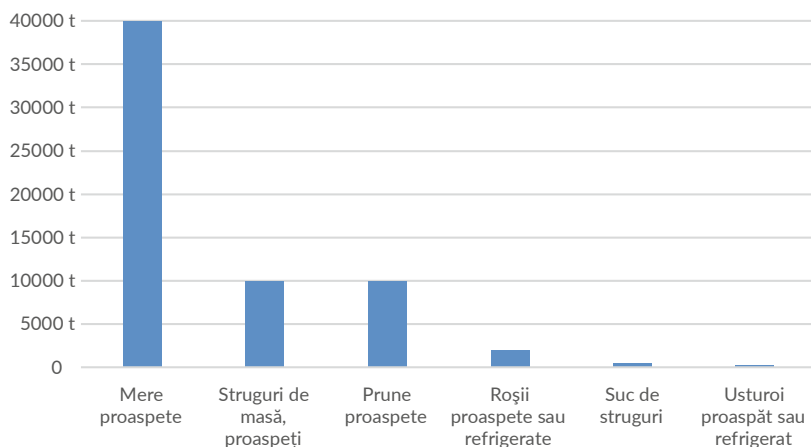
exclue progresiv tarifele pentru unele tipuri de plastic, mobilă, articole din sticlă, covoare, precum și articole de textile și încălțăminte.

Produse agricole.

Părțile nu vor liberaliza în totalitate comerțul cu produse agricole. Chiar dacă UE va liberaliza imediat accesul la piețele sale pentru majoritatea importurilor de produse alimentare moldovenești, vor fi impuse totuși contingente tarifare de import pentru un număr limitat de produse sensibile. Taxele vamale vor fi aplicate la importurile ce depășesc contingentele alocate.

Mai mult de atât, pentru tipurile de fructe și legume supuse regimului prețului de intrare în UE, Republica Moldova va trebui să plătească o taxă de import, cu scutirea de componenta „ad valorem” a taxei de import respective.

Produse supuse scutirii anuale de taxe/preț de intrare în volumul cotelor tarifare la export din RM în UE, tone

Lista produselor industriale importate din UE în RM cu perioadă de tranziție

HS	Descrierea produsului	Perioada de tranziție
2523	Sare; sulf, pământuri și pietre; ipsos, var și ciment	5 ani
3917 3922-3926	Materiale plastice și articole din acestea	3-5 ani
5702-5705	Covoare și alte acoperitoare de podea din materiale textile	5 ani
6101-6110 6115	Îmbrăcăminte și accesorii de îmbrăcăminte, tricotate sau croșetate	3-5 ani
6201-6006 6211-6212	Articole, accesorii de îmbrăcăminte, altele decât tricotate sau croșetate	3-5 ani
6302-6309	Alte articole textile confecționate; seturi; îmbrăcăminte și articole textile purtate sau uzate; zdrențe	5 ani
6402-6405	Încălțăminte, ghetre și articole similare; părți ale acestor articole	5 ani
7010	Sticlă și articole din sticlă	5 ani
9401-9403	Mobilă; mobilier medic-chirurgical; articole de pat și similare; aparate de iluminat nedenumite și necuprinse în altă parte; lămpi pentru reclame luminoase, însemne luminoase, plăci indicatoare luminoase și articole similare; construcții prefabricate	5 ani

Produse supuse unui preț de intrare pe piața UE pentru care componentul ad valorem al taxei de import este scutit

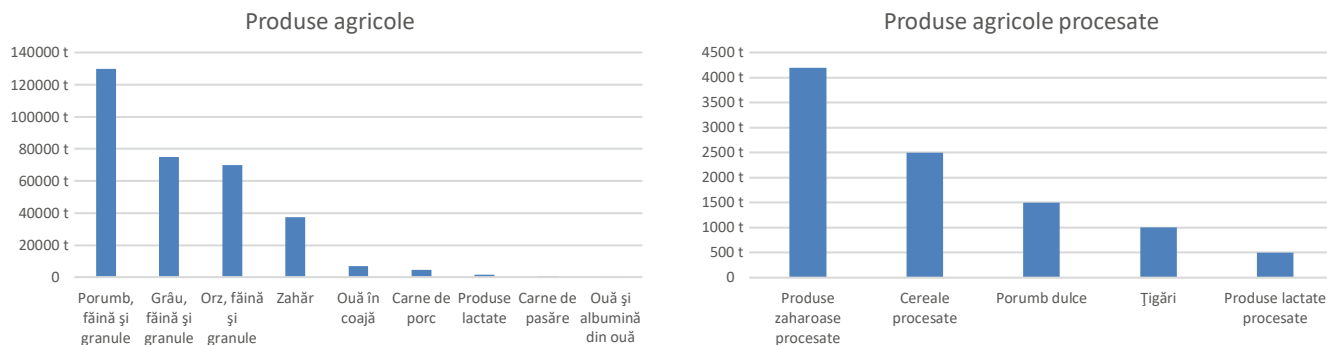
HS	Descrierea produsului
07070005	Castraveți, proaspeți sau refrigerati
07099100	Anghinare sferice, proaspete sau refrigerate
07099310	Dovlecei, proaspeți sau refrigerati
08083090	Pere (excl. cidru în vrac de la 1 august până la 31 decembrie)
08091000	Caise, proaspete
08092100	Vișine "Prunus cerasus", proaspete
08092900	Cireșe (excl. vișine), proaspete

HS	Descrierea produsului
08093010	Nectarine, proaspete
08093090	Piersici (excl. nectarine), proaspeți
22043092	Must de struguri, nefermentat, concentrat (excl. must de struguri fermentarea căruia a fost stopată prin adăugare de alcool)
22043094	Must de struguri, nefermentat, fără concentrat, (excl. must de struguri fermentarea căruia a fost stopată prin adăugare de alcool)

De asemenea, UE ar putea să aplice un „mecanism de prevenire a eludării contingentelor tarifare” pentru un grup de produse agricole. Astfel, pentru fiecare categorie de produse este stabilit un volum mediu anual de

importuri (adică un „nivel de declanșare”), care însă poate fi depășit în condițiile în care poate fi argumentată majorarea acestor importuri din RM.

Produse supuse unui mecanism anti-eludare la export din RM în UE (cote flotante spre UE), tone

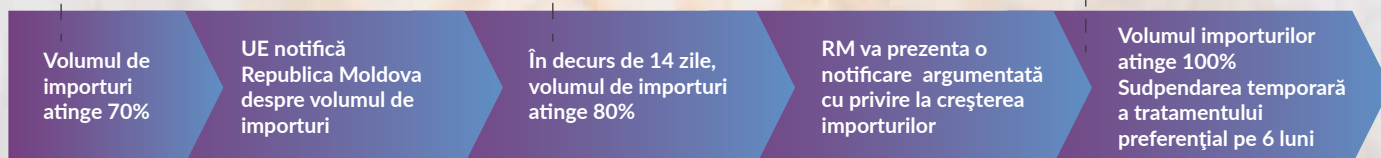

Principiile mecanismului anti-eludare pentru produsele agricole și produsele agricole prelucrate

Când volumul de importuri al unei sau mai multor categorii de produse atinge 70% din volumul indicat în Anexa XV-C în orice an începând cu 1 ianuarie. UE va notifica RM despre volumul de importuri al produsului (produselor) respectiv.

După această notificare și în decurs de 14 zile calendaristice din data în care volumul de importuri al unei sau mai multor categorii de produse menționate atinge 80% din volumul indicat. RM va prezenta UE o justificare argumentată cu privire la creșterea importurilor.

Dacă importurile respective ating 100% din volumul indicat și în lipsa unei justificări argumentate din partea RM, UE are dreptul de a suspenda temporar tratamentul preferențial pentru produsele în cauză.

...

Guvernul Republicii Moldova

**Ministerul Economiei și
Infrastructurii**

**Moldovan
Investment Agency**

ORGANIZATIA PENTRU DEZVOLTAREA SECTORULUI
ÎNTRERPRINDERILOR MICI SI MIJLOCII

Ministerul Economiei și Infrastructurii

str. Piața Marii Adunări Naționale, 1MD-2033, mun. Chișinău,
e-mail: mineconcom@mei.gov.md

Tel: (+373 22) 250 - 535

Comerțul cu țările UE: (+373 22) 250-623, 250-637, 250-554
www.mei.gov.md

Agenția de Investiții din Republica Moldova

bd. Ștefan cel Mare și Sfânt nr. 134, et. 3 (sediul Poșta Moldovei)
Chișinău, Republica Moldova, MD-2012

Tel: +373 22 27 36 54

Fax: +373 22 22 43 10

www.invest.gov.md

Organizația pentru Dezvoltarea Sectorului ÎMM

bd. Ștefan cel Mare și Sfânt nr. 134, et. 3 (sediul Poșta Moldovei)
Chișinău, Republica Moldova, MD-2012

Tel: + 373 (22) 29 57 41

Fax: + 373 (22) 29 57 97

e-mail: office@odimm.md

www.odimm.md

Pentru mai multe informații:

Proiectul “Vizibilitate și Comunicare pentru AA/DCFTA”
Piața Marii Adunări Naționale, nr. 1, oficiul 224,
MD-2033 Chișinău, Republica Moldova
Tel.: (+373) 22 250 633
e-mail: dcfta.moldova@pginternational.com

Informații pentru IMM-uri în domenii precum accesul la
finanțare, instruire de calitate și domenii cum ar fi exportul
și importul din UE:

EU4Business
www.eu4business.eu/mo/moldova

Informații utile despre UE:

Delegația Uniunii Europene în Republica Moldova
Str. Kogălniceanu nr. 12
MD 2001 Chișinău, Republica Moldova
Tel: (+373 22) 505210 Fax: (+373 22) 272622

Delegation-Moldova@eeas.europa.eu
https://eeas.europa.eu/delegations/moldova_en

Informații specifice sectoarelor economice și produselor
privind tarifele, cerințele de producere, acorduri
preferențiale, cotele și statisticile pentru exportul către
statele membre ale UE:

Trade Help Desk (Biroul de asistență pentru comerț)
<http://trade.ec.europa.eu/tradehelp/>

Proiect finanțat de Uniunea Europeană “Vizibilitate și comunicare pentru acțiunile referitoare la implementarea Acordului de Asociere/Zona de Liber Schimb Aprofundat și Cuprinzător (AA/DCFTA) în cadrul programelor de asistență finanțate de Uniunea Europeană”.

EU4Business

Guvernul Republicii Moldova
**Ministerul Economiei și
Infrastructurii**

2018